

Faſtweefſch u Awiſeſ.

51. *gaddaqahjums.*

No. 45.

Trefchdeena, 8. (20.) November.

1872.

Redakteeraadreesse: Pastor Sakranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspedīzija Besthorn l. (Reyher) grabmatu vohde Jelgavā.

Nahditajs: *Visjaunakabs* *sinnas.* *Dashadas* *sinnas.* *Sloblas* *un* *brandvihus.* *Kapez* *mabjus* *laudihm* *irr* *tik* *mas* *fahribas* *uf* *gramatu* *lafitscham* *un* *ta* *warreut* *to* *pee* *wineem* *pavairoht.* *Breefch* *latw.* *meinhun* *sloblo* *rc.* *Atribdas.* *Siuddinatschans.*

Visjaunakahs sinmas.

Berline. Wahzu walts frohna mantineels Schweizjä reisodams irr faslimnis. Firsta Bismarck woffeliba atfal labbojotees.

Wahijā pa mallu mallahm, tikpat kā Italijs, bresmiga skahde noteek zaur uhdens pluhdeem: Strahlsundē un Lübeckā wesselas pilsehta dallas parwissam stahn appalsch uhdene, tapat arri Travemiidē. Telegraft daudz weetās fānaitati kā kā skaidrakas fānas wehl truhfzt, bet tomehr daudsina kā arri Schlehwigas pilsehti, Kiel, Eckernförde un Flensburg no-pluhdeti.

Pruhstjas sapulzete runnas fungi par ta u t a s n a m m a
presidentu askal ismehlejuschi Torkenbek k., par winaa weetneeku
Köller im Beningsen k. Us keisara atwehlefchanu runnas fungem
par pahfpreeschchanu tapro preeskha zelti tee jaunce ayrinka wal-
dibas likkumi, fas fungi n a m m a bij zaurekittuschi.

Jelgawas draudses kohpschana no 3. November 1871
 lihdsf 3. November 1872 valihdsibū paſneeguſi 339 nab. familijsm un prohti: 156 atraitnem, 109 prezzeeteem pahrem (t. i. 218 zilpveeme), 125 neprezzeeteem, 436 behrneem un 16 bahrineem. Starp scheem kohpā 951 zilwkeem, bei ſkolas naudas un drehbehm preefch behrneem, tappa ifdalliti 45,345 mahrz. maises (906 rubl. 90 kap. wehrtibā) un 651 malkas strahfischi (208 rubl. 32 kap. wehrtibā). Ta maſu behrnu ſkolas uſtureſchana malkaja 1372 rubl. 72½ kap. Genehmjuſi winna irr 944 rubl. 91½ kap., ta fa draudses kohpschanaai biſ japeemalka 427 rubl. 81 kap. Draudses kohpschana par ſcho gadda laiku eenehmuſi 4344 rubl. 15 kap. un ifdewuſi 3698 rubl. 98½ kap. Pee draudses kohpschanas strahdoja par nabagu kohpejeem 45 wihi un 35 feewas no Wahzu draudsehm un 21 wihi no Latw. pilſ. draudses, t. i. kohpā 101 nabagu kohpej.

R. S-Z

Muhsu Kungs un Keisars irr apdahvinajis ar sudraba medalieem vee Stanislawa bantes „par uszichtibū“: Titelmindes pagasta ūkholmeisteri Puttrig, Jaun-Swirlaukas pag. wezzako Pehter Hartmann un Ehrberges pag. wezzako Zimmermann.

Pasta wasdiba irr diwi jaunas labbas eeriktes zehluu: No 2. November eet starp Bausku un Jaun-Jelgawu kur lihds schim brauga par Mihgu un Jelgawu us taisna zetta par Bahrbeli il nedelas 2 reis schurp un turp pastillons ar grahmatahm un awishem. No Jaun-Jelgawas iiset: if pirmdien un zettordeen p. 6½ no rihta; no Bauskas il pirmdien un if zettordeen p. 7. walkara. — Preeskah Jekab statteš un Jaun-Jelgawas, kur lihds schim bij 4 pastdeenas, irr

erlikteits, ka no 1. November is deenas tohp pastē fārentīs un
otlaists: Jelabstāte zaur Skrībzuras stāzoni un Jaun-Jel-
gawu zaur Skrībwēnuischi.

Rīhgas tiltu 1. November sahkušči išnemt un pēc mallas likt, dāmīlaiwas atsal tai weetā darbu usnēmuščas.

Pehterburgas vеffelibaп polizeja, redsedama, fa Pehterburgā daudz bakkū flimmu rohdahs, stipri us to luhlo, fa teekam nebuhtu bakkas pohtetas, tohp wissi pohteti un arri wissi zitti pehz gaddeem atkal no jauna vahrpoheti. Useinoht wehldauds tаhydum tumfchu lautim, las negribb eewehroht, zik wajadissiga leeta ta irr, fa bakkas tohp latram pohtetas.

— 1. November ppe 6 grahdeem saltuna pa Ladoga
esaru ledduz fabzig eet.

Dashadas finnas.

No effect seen.

No Leepajas raksta Wahzu awises, ka Oktober mehnessi eshoht polizeja apstrahpehusi par lohpiini mohzishanu sahhdus zilwetus: 1) Leepajas namneeku P. ar 10 rubt. deht kahdas lakkas mohzishanas; 2) ohrmannis, jaur o strahpehte, ka winaam to mohzitu un nederrigu sigru atnehmischti; 3) zittam ohrmannim slimmu sigru atnehmischti par kurra issfeedinafchanu fuhrmannim pascham jaaismakfa; 4) kahds Leegu pagasta wihrelis ar 3 rubuleem strahpehts par wehrscha mohzishanu, us pilsehtu weddoht.

— Leepajaas pilsehtam bija 16. Septemberi gohda deenina; jo tanni palikka 35 gaddi, kamehr winna mih- lohts un zeenihts eltermanna fungē E. G. Ulich schaaf amata fwehtigi strahda. Ulich fungam wart Leepaja pa-teiktees, ka ta d'seljes zetku un daschu labbu eeristti dabuja. Kursemmes gubernatora leelskungs, Ulich am, winna gohda deenā arri alkaidis par drahti laimes wehle-schanaas un gimnasijas skohleni dseedajuschi gohda dseefmas un pilsehta birgeri ar aisdedsinatahm piikkü fwegezehm gohda gahjumu turrejuschi.

No Kandawas pusses tai 18. Oktoberi. Tik jauku un mihligu laiku, ka schorudden tik wehlä laikä gan ne- effam peedishwojuschi un teesham wehl to ilgi peeminnesim. Lassijahm awisës, ka Nehwelë redseta ahbele tai 21. Septemberi ar dauds seedeem. Bet arri pee mums us laukeem un plawahm daudi un daschadas pusses seed. Usgahjahn meschä sedoschäsh bruhklenes un sammenes, daschä weetä at- kal ahbolini uslauka jau trescho labgu feedam. Dahrsös wehl georgines, lefkojas, asteri un daschadas gittas pusses

ar saweem kohscheem seeveem preezina. Rudsu sehja it wissur tik stipri nosehluſi, ka jau lohpus wirſu ganna, lai dauds mas warretu augumū fawaldicht. — Seenu un ahholiau labbi fanehmahm, jo bij ar weenu jauks laiks. Ko no feena weenā deenā plahwahm, tas jau bij ohtrā weddams. Rudsu bij it brangi no auguma un labbi rasmigi. Kweeschi bij ka kurrām, dascham it brangi, zittam atkal melnplaukaini. Wehl daudseem atkal, tifko noplauti, usnahza leetus ar siltigu nu rahmu gaſu, zaur ko tad leeliskam ſadibga. Meeschi nau neweenam ihſti teizami. Grandi paſmalki, pret pehrnejem tik masa labbiba. Ausas un ſirni bij puſlihds augufchi. Kartoffeli nau pee mums lahga ifdewuſchees, puſt dauds wairahl par gitteem gaddeem.

Tai 4. Oktoberi, ap pulksten 8. walkarā, nodedsa Aisdsires laidars. Sadegguschi 9 telles, 2 buſſi, lihds 800 birkamu ahbostina, feena, falmu, pahrahk par 40 raggu, kammanas un daschas zittas leetas, ta ka wiffi ſlahdi lihds 4000 rubulu rehlinā. Sirgu stallis irr pee laidara it tuwu, tik zelsch starpā. Bet fanahluschee laudis no ſlahuschi diwi leelas rindas no ſtalla lihds dihlim, ta rohku pa rohkai uhdene ſpannus ſneuguschi. Atradduschi arri no Randawas labprahliga ugguns dſehſeju beedriba ar ſawu ſprizzi, kas arri dauds pee ſirgu ſtalla iſglahbſchanas peepalihdſejuſi. No kam ugguns zehluſehs, tas nau ſinnams, jo neweens nau tur ar ugguni ſtaigajis un wiffi wahrti bijuschi aifflehggi. To ween wairahl dohma, ka buhſchoht kahds beſdeewihgs zilweks to tihscham peſlaidis, laikam tas pats, kas par to laiku Aisdsires fungu apſadis. Atradduschi laidara lohgu iſzeltu. Warbuht, ka par to tas eekahpis un tad us ſtalla augſchu no eekahpuffes par treppem uſkahydams ſalmos ugguni eelaidis. Ne ilgi preefch degſhanas redſejuschi zilweku no laidara pa zellu prohjam ſkreijam. Kamehr pats lunga ar wiſſeem ſaweem laudihm noſtrehjies glahbt, tamehr ſaglis par fungu iſtabahm nehnis, ko tik warrejis tai ahtrumā ſagrahbt: ſudraba lukturus, jaunſudraba tehjibrettes, daschadas kannas, kruhes, freima- un tehkarrotes. Wiffu nosagto leetu wehrtibu rehlinā lihds 260 rubulu. Šaglis uſlausis ar kaltu daschahm kummodehm weefu kambards ſchuhplahdes, bet tur neko nau atraddis, iſwandijis fungu gultas, gan dohnadams, ka tur buhſchoht bagata funga nauda paglabbata. Kahds darba wihrs no Aisdsires kalpu mahjahn ſee ſtaham leetahm zaur muischu dahru eijam. Kalps wehl uſſauzis: Wihrs kur tu tahs leetas nefs, tu jau tahs buhſi sadis. Bet ſaglis patahlu buhdams atteizis: Es tahs leetas aifneſſiſchu uſ Leijas muischu (Aisdsires lohpu muischu) un tad arr nahkſchu glahbt. Waj nu tas pats jeb zits ſaglis nogahjies ſee muischaſ ſirgu ganna un teizis, lai palihdſoht to un to ſirgu nokert, waijagoht ſee laidara uhdemu peewest, bet ſirgs nau rohkas lahwees. Wehl dsird ſtaſtiam, ka daschas Kalna muischaſ mahjas effoht par to laiku apſagtas, kamehr laudis bijuschi ugguns grehku glahbt. Gan teefas pehz wainigeem melke, bet lihds ſchim nau nekas wehl veenahkts.

No Rengesmuſchias.. Tai 18. un 19. Septemberi noturreja Rengesmuſchias ſkohla konferenzi, us kurru 15

ſkohlmeiſteri un zeen. Jaunpils mahzitajs bij fanahluschi. Wiepirms fanahluschee ſkohlmeiſteri bij no Balt. wehſti, par Widſemmes ſkohlmeiſteru ſapulzi laſſijschi un par to ſawā ſtarpā apſpreeduschi. Pebz tam bij atkal zits ſkohlmeiſters dauds ſkohlaſ grahmataſ lihds panehmis, lai wiffi ſohpā pahrluhkotu un apſpreestu, kuras no ſchihm preefch behrneem tahs derrigakahs buhtu. Tad laſſija no Berlines mahz, un ſuperdentes Dr. Büzel „Erfahrungen aus meinem Leben“ to nodallu par mahzitaju un ſkohlmeiſteru ſadifchi wi Zahzemē. Bij arri ſchē dauds ko eeweheroht un mahzitees. Pawakkas brihſchōs atkal daschas dſeeſmas uſ 4 balsihm dſeedaja. Tai 19. Septemberi no rihta pusses noturreja 3 ſkohlmeiſteri prohwes mahzibas par pirmo baufli, par Ahbraāmu un par galwas rehſinachanu ar weſſeleem ſkaiteem. Noschelojam lohti, ka ſchinni reisā newarreſahm ſawā ſtarpā par ſchihm prohwes mahzibahm pahrunnahm un apſpreest, jo bij tai deenā Rengesmuſchias ſkohlm. weenigs behrns uſ pehdigo duſfas weetu jaſawadda. Berrejam no ſchihm prohwes mahzibahm dauds labbuma ſmeltees. Tapebz apnehmahs uſ nahkſchu reisu atkal 3 zitti ſkohlmeiſteri brohwes mahzibas turreht. Nahkuscha ſapulze buhs Lestenē tai 27. Dezemberi.

Arri Talsu apgabbaļa ſkohlmeiſteru ſapulze zehluſehs. Tai 27. Jult pirmo reis fanahluschi Talsds ſee ehrgeleekā un ſkohlm. Blumberg k. lihds 15 ſkohlmeiſteru. Effoht par to wiſſwairahl ſawā ſtarpā ſarunnajuschees, ka konferenze buhtu eetaifama, lai ta pastahwetu un ſeltu. Nodohmajuschi tai 28. Dezemberi Laidses ſkohla konferenzi turreht.

Zehſu aprinki tais 16 Kirſpehles irr 39,322 wihrſchki litteri. Tai 18 draudſes ſkohlaſ bij 427 ſkohlaſ behrni (ſtarp teem 87 meitenes). 96. pagastu ſkohlaſ 2975 (1061 meitenes).

7. repetiz. ſkohlaſ 422 puſ. un 433 meitas.

Mahjās tappa ſkohloti 10,878 behrni no 7. gadda ſahkoht un ſee pahrlaufchinaschanas gandrihs pusses pratta ſkaidri laſſiht un ſatkismi uſteikt.

Kad tahs nupat gattawas dabutahs 7 jaunahs ſkohlaſ ſkaita ſlaht, tad Zehſu aprinki nahk il uſ 405 wihr. dwehſel. 1 ſkohla. Ar preeku wart ſinnoht, ka ſee wiſſahm tahn jaunahm ſkohlahm fungeem irr bijuschaſ dewigas rohkas un nowaddeem gattawiba, wiffi dorriti, kas ſee ſkohlahm irr waijadsihgs. Repetiz. ſkohlaſ irr 7. Kirſpehles eewestaſ, tur tee zaur pagasta ſkohlu iſgahjuſchee lihds 17. gaddam tohp mahjibu atmianā uſtureti un ſtiprinati, uſ to ſapulzejahs kateu pirmdeer pagasta ſkohlaſ nammā un tohp no ſkohlmeiſteru preefchā nemti. Škohlu pahraudſiſchanas bij Wez-Peebalgā, Rounā, Leepkalnē un Irſchu muischa. (M.)

Rihgas wahz aw. peemim, ka 23. Oktobr palikuschi 350 gaddi, kur pirmais ewang. litteru tizzibas mahzitajs Rihgas baſnīzā uſ kanzeli bij kahpis. 1522. g. 23. Oktobr Pehtera baſnīzā teizo ſpreddiki mahzitajs Andreis Knöpkens, ko Rihdseneeki ſee ſew bij ataizmajuſchi un ar to parahdijuschi, ka winni padohdahs tai ſkaidrai ewangeliuma fluddinashanai, kohda pehz gaddu ſimtenu

tumfibas zaur Mahtinu Lutteri atkal usausa. Knöpkens fawu spreddiki teiza par Lukasa 19, 1—6. spehzigi lezibū dohdams no ta svehta preeka, kahds rahdahs, kur Jesus mahjas weetu nemmabs. Bet ne ween pilsehla Wahzeescheem spihdeja ta ewangeliuma gaismā, arri Latweescheem tuhdal sahla fluddinaht Jeklaba basnīzā to skaidru Deerwa wahrdū, kas no turrenes gahja us wissahm pusehm, ta ka ihfā laikā ewangeliuma tizziba waldija pa wissu semmi.

— Rihgā irr bakkū slimmiba rahdijusées un jau daschus uppurus pogehrejusi. Scho wehrā likdama, medizinaltefa irr par derrigu atraddus, gahdaht par wišpahrigu bakkū pohteschana. Pohteschana taps isdarrita Rihgā tais 4. glahbschanas nammōs. — To nakt us 18. Oktober nodeggusi Rihgā Beck lunga lohkwillas wehrtuwa ar diwi sahnu ekahm un wissu, kas eeffschā atraddees, tāpat 300 assis malkas. (Balt. w.)

Pehterburgā ween tohp drukkati un laudis laisti 48 mehneschrafsti, 29 if nedelas — un 34 if deenas isnahfdamas awises. No deenas lappahm Krew. Pehterb. awise gahja 5154 eksemplarōs us zittahm pusehm, Golos awise 4981 Nr.

— „Krew. vaf.“ dūrdejusi, ka farra ministera preeskha likkums deht nahloscha, 1873. gadda rekruehshu dohschanas skannoht ta, ka scho rekruehshu dohschanu atkal buhs sahft 15. Janwar un pabeigt lihds 15. Februar. Wissas zittas finnas skann tāpat, ka tohs jau agrakahs: 6 no 1000 un wehl pa $\frac{1}{2}$ rekrutam skah Pohls un tais aygabhalōs, kas 1863 gaddā palikkuschi nedewuschi.

— Ta dselzetta lihnijs starp Krasnojelo un Gatschinu buhs schinnis deenās gattawa un wehl Novemberi taps braufschana atdohta.

— Wissi krohna meschi, kas peekriht pee domehnu ministerijas, kohpā irr eenesuschi:

1870. gaddā 6 milion. rubl.

1871. " 6 $\frac{1}{2}$ "

1872. g. gada 9 "

— 30. Oktober muhsu Kunga un Keisara preeskha Pehterburgā leela parahde noturreta, us ko wiss Pehterburgas farra spehls, ka arri tee pulki, kas ap Pehterburgu stahweuschi, bijuschi sapulgeti. — Muhsu wissuschehliga Keisarene wehl laizinu valks fistakā Krimmā.

Pinnu semmes general gubernatora amatu no 1. Novembera wedd generalis von Nordenstamm. Ar preeku no turrenes rafsta, ka badda gaddu sledes arween wairahk isdilstoht un semme ozzihm redsoht wissadā lablahschanaa pee-augoh. — Kartuppeli Pinneem schogadd lohti labbi isdewusches, effoh 10 reis tik dauds sanchymuschi ka istahdijuschi, Laukasā wehl wairahk. Labbiba arri bij labba. — Pinnu sveests irr labbā slawā un eet slipri andele. Ta no Viborgas ween pirmajā Oktobera nedelā irr us Libelli aishesti 20 tubkst. pobdi sveesta un tur pahrohki par 22 mahrkahm jeb 6 rubli pohdā.

Iggaunu gubern. awise issluddina, ka par teem Kreinhelmes fabrika strahdneekeem, kas tur nesen bij sahkuschi dumpi un nemeeru zelt, taggad tas no gubernatora apstipriahs spreediums isnahjis: No teem apwainoteem 35 strah-

neekeem 8 irr par newainigeem atraffi, no wainigeem 3 tohp pee kalsu darheem us 8 gaddi nodsihti, 2 zeetumā us 8 gaddi, zitti us Siberiju, waj arrestantu kompanijās, ta masaka strahpe irr 6, kas dabuhn 3 mehneschus zeetuma.

S.

No ahrsemmehm.

No Wahzemmes. Wezzais Sakschu Lehniash tweiks un spirgts noswehtija fawas selta kahsas, us ko bij no wissahm zittahm walstihm waj waldinecki waj winau apsweizingataji fabroukuschi. — No Berlins gaida slakatas finnas, ka ar to no jauna fassaulto landagu ees, waj waldischanai weegli nahfsees fawu jauno aprinka likkumu iswest zauri un waj nebuhs wehl zittas leetas palihgā jaunem, ka warre fungu nammam panemt prettoschanahs spehku. — Bismarks wehl irr arweenu sakumōs. — Ta gohda parahdischana, ar ko Krewu Keisars pagohdinaja un epreezinaja Brusshu prinzi Kahrli us winna 50 gaddu karra deenesta svehtkeem, tee wahrdi, ko Keisars Alsfanders tam bij rakstijis, isteikdams, ka grīb zaure to stiprināht to draudisbas fatti starp Krewu un Wahzemini, tas wiss Frantscheem lohti reebj; jo patlabban bij jau atkal sahkuschi leelitees, ka warroht drohshu zerribu turreht us Krewu walsis draudisbu un palihdsibu, tē nu nahza schi atbilda. — Winna nedelu Frantschi atkal ismaksajuschi 200 milionu st., ta ka lihds schi gadda beigahm buhs rīktigi jau 3 tubkst. milionus sadabujuschi.

— Wahzu Keisara brablis, princ Kahrli, kas jau 50 gaddus skaitahs pee Krewu armijas (irr gohda waddonis no 6. Leepajās kahjeneeku regimenter), irr no Krewu Keisara ar Jurga gohda sihni apdahwinahs.

No Englanter. Tas pats wezzakais damskuggis, kahds pāsaule atrohdams, irr Glasgovas pilsehā Englanter. Winsch irr 1814. gaddā buhwehts un daschus gaddus jau gūl wezzuma meerā, jo nespēj wairs staigaht. Taggad nu irr no ihpachnekeem dahwinahs Glasgovas pilsehāt par peeminau damskuggoschanas eefahlumam.

— Englanter leela „Times“ awise pahrunna to leetu, ka Krewi arween tahlaku eet us preeskhu Aſſjā un semmiti vež semmites eenemdamī peenahk it tuwu Englanter rohbeschahm Indijā. Gan winnai tas iħstī gan neleekahs patihloht, bet newarr zittadi ka to teikt, ka leelajā Aſſjā irr abbeem deesgan ruhmes, tiflab Krewem ka Englandeescheem; kur Krewi fawu spehzigu waldibū dibbina, tur, kur agraka nihlonu waldiba semmi tik pohstija, tur Englandeeschi, ka zeemini tik par to warroht preezatees. Ko vafchi nedabuschoht preeskā few pee laika panemt, to wissu miħkali atwehloht Krewijai. Un kad arri negribbetoh, leegt to tai to mehr newarroht.

Wihne arri koleera sehrga sahku rāhditees, tāpat arri Dsenā. Keisars tad wehl buhschoht laiku sakumōs pabuh.

No Amerikas tas jaunakahs finnas skaidri jau israhda, ka lihdschinnigais brihwalsts presidents, Grants, taps schinnis deenās atkal no jauna fawks. No Grileja nan wairs ne runnas. Patti fawkschana wehl tik buhs, bet jau irr fawksi tee zehleji un schēc irr pa leelakai daskai Grantam draudfigi.

Ajijà Kihnas walsti arri leeli uhdens pluhdi bijuschi; ihpaschi walsts seemel-rihta pufse jau fennaku laiku zeesch zaur uhdens pahrypluhchanu, un leels pohsts irr gaidams, ja sweschu walstu weetneeki nepeedabuhn Kihnas waldibu us to, ka leek jaunus kanatus raft. Kihneeschi lihds schim katu reis, kad pluhdi usnahk, atstahda ta apgabbala gubernatoru no amata, it ka tas buhtu tas wainigais un ka zits nekas nau jadarra. Taggad nu pluhdi bijuschi tai apgabbala, kur Lungchangz irr par waldineelu un tas irr sohti warrens un karra spehks tam par draugu. Ta tad ar scho gan negribbehs naidotees un buhs zittada palthdsiba pret pluhdeem jamekle. — Kihneeschi taisahs leelo taischchanohs us fawa jauna Leisara kahjam, kas drihs buhshoht.

No Turzijas. Taggad irr klahakas finnas, ta tas nahjis, ka sultans fawu leelwesiru tik peepeschi atstahdijis un winna weetä eezehlis Rischdi Paschu. Leelwesirs rededams, ka walsts mantas bes finnas tohp isschkehrdetas, ka wiss, kas no gubernahm eenahk, jau us zetta tohp no sultana fullaineem fagrabbits un naudas wissas aistekf sultana willi, fullaineem un feeweescheem par labbu, turpretti zitti walsts amatos stahwedami newarr un newarr lohni isdabuht, bij sahjiz schibs naudas nemt kohtigå waldibå un pahri reises pascham sultanam teikt, ka nau ko dohd. Par to nu dabuja atbildu, ka pats warr eet. Jaun eezeltais leelwesirs irr jau 2 lahgodz schai amata bijis, irr stipri wezzihgs, winsch preeskaddeem bij pawissam neredsihgs, bet slawenais Wahzu azzu dakters Grefe Berlinē winnu isdesejea. Wahzeem winsch irr leels draugs, karra laikā winsch no firds prezajahs par katu labbu wehsti no Wahzu pusses, bet affaras lehja, kad isdforda, ka Grefe mirris.

S.

Skohlas un brandwihs.

Vladimiras gubernas semstiba, gribbedama par lauschu skohlahm gahdah, bij schihs leetas apsprechanu nodewusi ihpaschai komiffionei. Un schi fawas dohmas ta preeskha likku: 1) ik us 100 behrneem irr 1 skohla jarehkina. Kad nu gubernā skohla behrinu skaita buhs 12 prozentos no wisseem edsfhwotajeem, jeb 150 tuhst., tad bes tahm jau pastahwoschahm 300 skohlahm wehl waijadsetu 1200 skohlu; 2) katras skohlas ustaischana makfa pee 2 tuhst. r. ta tad preeskha wissahm waijaga kapitala no 2 milioneem.; 3) katras skohlas usturs par gaddu makfa 500 rubl., un wissas skohlas kohpā 600 tuhst.; 4) kad nu arri to gadda usturru waj ta waj zittadi spehku faraudsicht zaur skohlas naudu no behrneem, no nowadda un no semstibas — bet kur lai nemm tohs 2 milionus, ar ko skohlas ustaischit? Tur irr jamekle jaunas eenahkchanas: Lihds schim pee brandwihs alkises makfa ik par grahd 6 kap., kad nu tik 1 kapeiku peezeltu klah, ta ka no 6 lai makfa 7, tad Vladimiras gubernā ween tuhdal rastohs 400 tuhst. rubl. Un oytru gadd atkal tikpat u. t. j. pr. Bet weenai paschai gubernai buhtu gruhti fawas rohbeschias nosargaht, ka neewedd no zittureenes lehtaku brandwihsu; tapehz tad arri zittur to paschu waijadsetu eewest. Kad wissas gubernas alkise taptu tik par 1 kapeiku pa-augstinata, tad rastohs

wissur ta nouda, ka warr truhkstoschahs skohlas wissas weetās zelt.

Schahdam padohnam nu zehlees pretti firsts Meschterski ar to jautaschanu: Waj tad brandwihs lai tohpoht par Kreewu semmes apgaismotaju? Waj nekaunetohs fazijht: Nemmeet tik kapeiku wairahk no schenkereem un dsehrajem un walsts skohlas buhs us drohchahm kahjam nostahditas? Tur jau tad semstibai paschai no wissas firds buhtu jaruhpejahs, lai tik aug dsehraju pulks, jo tad wairahk atkal atlezz preeskha skohlahm. Tahdi padohmi, kas gribb eeteikt dserchanas grehka labbumus tik us to derr, ka ar azzihm nefareds un tapehz arri nedelde to leelu pohstu, ko dserchanas grehks atnefs. Kad dserchanas auglus gribboht palihgå nemt pee skohlu dibbinachanas, tad rahdoh, ka paschi wairs nefpehjohit isjhkirt to labbu no nelabba. Tik tahlu winsch.

Nu nahk treschais un rakta ta: Tapehz tad brandwihs alkisi gribb fault par fliktu un nefchkhstu? Behz mannahm dohnamh nodohschana, kas us tahlahm leetahm likta, bes ka it labbi warr istikt, ire ittin pareissiga, bet kad nodohschanas liktu us tahlahm leetahm, kas peederr pee ildeenischligas dsihwes, tad to ahtraki par fliktu warretu fault. Muhfu walsts eenahkchanas russos stahweja ta eenahkchanas no fahls andeles peeshimeta ar 12 milj. rubl. un tatschu ne pehdigais nabadsinch nefpehj bes fahls grandina fawu maises kumofu noriht; kad us schahdu eenahkchanu, ka fahli, usliku leelaku muitu, skohlahm un zittahm eeriktehm par labbu, tad gan warretu fazjht, ka tas svehtibu neneffih. Bet brandwihsa nodohschana neweenam ta negull pee firds, ta wissumashk speesch; un ka to it labbi un weegli spehj panest, to israhda ta warren leela patehreschana, par kuru skaidri behdigam jatohv. Un alkises pa-augstinachana tatschu pateesi nedarrihs wairahk dsehraju. Vladimiras gubernas jau negribb schenkus wairoht, lai laudis fawu suhri yelnitu graffiti jo weegli spehj gaisa laist, bet redsedama, ka brandwihsa tehrinsch irr leels, gribb lai schim brihscham wehl nekustinajama leeta labbahk peekalpo us to, ka warretu eeriktes (skohlas) eezelt, zaur ko lauschu prahiti teek gaismoti un ta tad patti dserchana tapt apspeesta. Gribbu gan tizzeht, ka tee wahrdi „schekis un skohla“ skann prettiski un nau wissik mihi skohlu usturru nemt no brandwihsa eenahkchanahm, bet ko tur lai darra? Muhfu walsts eenahkchanas irr kahdi 500 milioni un wairahk ka trescha daska no tam irr dsehreenu alkise: Kas nu warr teem rublischeem istezehzt valkal, kas no alkises eenahza, wissi fatekk weenā kasse. Waj alkises rubki nahk par labbu firdsineeku farschai waj skohlu zefschananai, waj dselszellem, tilteem waj zefkamahm basnizahm, kas to gribb noteikt? Wiss nahk no weenahs walsts kasses. Schenku eenahkchanas faleijahs kohpā ar wissahm zittahm un tai noudai, pehz isdohdoh nelihp wairs klah ta agraka smakka. Urri tam seplitajam kapeikom, ko Vladimiras semstiba isluhdsahs, nebuhtu zittadi gahjis, ka teem 6 agrakeem. Tik tahlu nu atkal schis.

Beidssoht nu Meschterski firsts wehl no fawas pusses fawus pirmohs wahodus ta aissarga: Labbi, labbi! Doh-

mās to leetu gan wari tā turreht, ka tai eenahfuschi nau-dai, weenalga fā ta nahkusi, nelihp nelahds nejaukums wairs flakt; bet lai nefalka ar skaidreem wahrdeem, ka Kreewijā gribb basnizas un skohlas zelt no tahs naudas, ko no dsehreenu ondeles eenem, jo zaur to tad landis tik warr sahkt dohmat, ka ta dserfchana nemas nau tik flitta leeta, zaur to aistek basnizu un skohlu s̄wehtumu un dahrgumu, zaur to laudis aismirst, ka wari buht wehl zitta istikschana un bagatiba, no furras skohlas wehl dauds labbaki un jaukaki warr pahrtikt. Taggad newarr wis teikt, ka ta leela akzises nauda nahk no d sehreeneem, jafakka, ka winna nahk no ta dserfchanas grehka. Un kamehr ta leeta tā stahw, newarr wis preezates, kad jadohma ar schi grehka augleem ko teizamu buhweht. Buhtu ohtraki jagudro, waj zaur schihs leetas pawissam zittadu eegrohifchanu ne-atlehktu walsti mantas, kas warretu nahkt skohlasm par labbu un par ko wissi warretu preezates. Tā katram fawa taisniba. (Graschd. aw.)

Kapehz mahjas laudihm irr tik mas fahribas us grahmatu lassifchanu un fā warretu to pee wiinneem wairoht?

Ruma, ko Wahnes skohlmeisters turrejis amata heedru fapulzē.

Zik mas eegribbeschanas un fahribas wehl deewamschehl muhsu Latweeschu brahleem irr pee grahmatu lassifchanas; zik kuhtri winni dallibū nemm pee lassifchanas beedribahm, un fahds fluktums wiinneem no tam jau zehlees un wehl zettahs: par to jau deesgan effam runnajuschi, tadehl scho-reis raudifsim usmefleht, zaur ko tas tā irr, un fā to waina zik nezik warretu wehl glahbt.

1. Pirms nu mehs pee gitteem fahkam tahs wainas melleht, lai pa preefschu pehz multineka preefschishmes ewangeliumā, luhtojam us fewi pascheem. Un ko mehs tur atrohdam? Muhsu paschu wainu, leelu wainu! Mehs neruhpejamees deewsgan ne pee behrneem skohla, ne pee leeleem zilwekeem pa mahjahn lassifchanas fahribu mohdinaht un wairoht! — Skohlas mehs nodarbojamees tik un tik dauds ar dasch daschadahm mahzibahm, ka preefsch lassifchanas, kur ne wis bihbeli, bet pasakkas, mihskas u. t. j. pr., skohlas behrni lassa, ne laika, nedī spēhka ne-atleekahs. — Muhsu skohlas stundu eedallishchanā aīs tahm dauds zittahm swarrigahm mahzibahm nau ruhmes preefsch lassifchanas. Brihwstundās meitnes strahda rohku darbus, masga, tihri, flauka u. t. pr., un puikas skalda malku, nefs uhdeni u. t. pr. — Walkards, pehz mahzichanas stundahm behrni irr preefschischi, un s̄wehtdeenās un s̄wehtlos winni nau skohla. Ihseem wahrdeem falkobt: „muhs nau waffles!“ — Bet waj ta nau ta patte aibildishchanahs, kurru mums mahjas laudis dohd, kad wiianus praffam, kapehz grahmatas nelaffa?! Un tomehr, ko behrneem lihds wissas mahzibas no geografijas, no pa-faules stahsteem u. t. pr., kad teem no skohlas isgahju-scheem nau luste lassift un grahmatas melleht, ko skohla dsidjeuschi?! — Tapehz, ja gribbam grahmatu lassifchanu gohdā un wehrtibā zelt, ka winna to pateesi nopolna, tad mums waijaga orri winnas mahzibai gohda weetu un

laiku starp zittahm skohlas standahm eerahdiht; un buhtu tadehl wismasahl diwas no tahm labbakajahm stundahm par nedelu us to ween nemmanas. Echo lassifchanu waijadsetu tā erikteht un waddiht, ka ta weena preeka un lustes stunda preefsch behrneem irr. — Grahmatas us to schim brihscham wairs netruhks. „Stendera pasakkas“ un „Skohlas maise,“ — irr tahs piemahs. — Bes schihm diwi stundahm par nedelu, warretu wehl pa brihwstundahm grahmatu lassifchanu kohpt, kad meitenehm pee rohku darbeem, weena no winnahm lustigus un johzigus rakstus jeb mihskas no kahdas grahmatas preefschā lassitu, un puikas pee malkas skaldishchanas u. t. pr. pa maseem pulzueem tā eedalliti, ka, kad weens bars strahda, zitti kahdu pūs stundinu fewim smulkus stahstus un notifikumus preefschā lassa. Bet jo wairak labbuma no ta roffes, kad behrni, tik labbi skohlas stundā, fā arri paschi preefsch fewis ween lassidami, arweenu mehginahs astahstiht, ko lassijuschi, — us ko wiinneem daschureis skohlmeistera palihdsiba kohti derriga buhs. Wezzakeem un prahrigafeem behrniem arri warretu uspräfhiht: kahda mahziba islassitā gabbala atrohdahs. — Waj tahda lassifchanas pūs stunda nebuhu tilpat wehrte, ka daschureis kahda zitta wessela stunda?

Bet arri pee mahjas laudihm warretu to fahribu us lassifchanu mohdinaht, ja no skohlas un winnas grahmatu fahjumeem, kur tahdi atrohdahs, grahmatas preefsch lassifchanas un preefschā lassifchanas behrneem us mahjahn lihdsi tisktu dohtas. Ja labbas grahmatas un labbi preefschā lassitaji netruhks, kad wiilelakajeem meeguleem tatschu ar laiku gribbesees lihdsi klausites un lihdsi pasmeetees. — Arri gadditohs warbuht lassitaji, kas nelegtohs kahdu artawinu pasneegt preefsch grahmatu pawairoschanos un fahjuma usturreschanas. — Kur tahda preefschā lassifchanu nu weenreis buhtu eefaknojuſees, tur ar laiku zeltohs fahriba arri pascham kahdu reisi lassift, un — zik dasch trumpaneeks un frohga brahlibts nefazzitu wis wairs: „muhs nau waffles grahmatas lassift!“ — Bet jo wairahk un leelakus fohlus lassifchanas fahriba us preefschu eetu, kur paschi faimneeki un faimneezes leeli grahmatneeki buhtu, paschi awises turretu un pee lassifchanas beedribahm dallibū nemtu, un to darritu ne wis preefsch fewis ween, bet preefsch wissas fawas faines. — Waj newarretu mahzitaji un skohlmeisteri winnus us to kaut kahdā wihse pabalstiht un paslubbinaht?

2. Ohtra waina, kapehz lassifchanas fahriba newarr mohstees, irr pee dauds dauds wezzajeem un jaunajeem: nefmukla un nefaprohtama lassifchanu. Arri waina, kas jau pee behrneem glahbjama. Pee mums gan irr ta erikte, ka neweens behrns nau skohla usnemmams, kas nemahk lahga grahmatu lassift, bet fā ar to eet? Mahjas mahzibatik wahja un truhkuma pilna, ka dauds behrni tik ar moh-kahm kahdu perschu iſtahma, kad skohla eestahj. Skohla wiinneem tapehz, ka ta nau lassifchanas skohla, un ka tee jau daschu gaddu ne-usnemti — wezzigi valikkuschi — nu steids latkismi, bihbeles stahstus un zittas ne wis leekas mahzibas preefschā nest. Zaur to nu tee nabadsini paleek bes grahmatas mahzichanas, kas neween skohla zitteem par kawessli irr, bet arri mahjas teem, kas wehl labpraht

Wez-Sahtu semkohpibas skohla.

La par Sokolowitsa eestabdijumu waldisana komissione, darras finnamu, la par Jurgeem 1873, trihs lihds tschettii briwstohleni Wez-Sahtu semkohpibas skohla, vee Tukumā, warr ujaemti tayı. Preeksch weena briw stohlena usamshanas irr diwgs leezibas ihmes wajadigas; weena no mahzitaja, la tas jaunais zilvels valhdibsiu veln, ohtia no pagasta teefas, la wirsti bes mantibas un valhdibas vienam wajaga.

Tobz toby wissi tee jauni zilveli, kurni bes mafkas wehlaabs usainati tift, usazinati, taks wajadigas atestabes skohlas direktoriu Sintenis f. lihds 1. Dezemberi f. g. pefuhit, jeb vashchi vereit, jo Dezembero mehnetha eestahmu jau briw stohleni usamshana raps ihschikta.

Kuratorijums.

Us zellu no Dobbeles lihds leelajam Beckera frobgan irr tai 16. Oktoberi f. g. weena

pazzina ar daschadu weschu

iskrutuse. Tas, kas to atraddusku pazzinu Rumbas muishā jeb Dobbeles vee Barkai lunga nodd, dabuun 5 rub. f. valtejbus mafkas.

No Schibbes pagasta waldischanas zaur scho wissi abrys pagasta dshwodami, vee schi pagasta pederrigi un pilns gaddbs budihami lohzelki toby ujaizinati, vee to u 8. November f. g. iskrutu delegirtu wehlechanaas terminu dallibu remt.

Schibbe, 14. Oktober 1872.

(Nr. 287.) Pag. wezz.: G. Feldmann.
(S. W.) Str. valtibas: Hellmann.

No Meschamuischbas pagasta waldischanas, Dobbeles aprink, teek finnams darrabis, la defmitneku wehlechana no kalyu un walleneeku schikras us 1. November f. g. un to pagasta wezzako, preeksch neku, weetneku un to teefas wihru us 15. November f. g. nolikta; tadeht wissi tee, tam vee schihm wehlechanaam veyz likuma dalliba jarenn, teek usazinati, minnetas deenās, vultsten 9. no rihta, bes nefakdas atrauschanahs schē erastees.

Meschamuischbas pag. namnā, 14. Oktober 1872.
(Nr. 226.) Pag. wezz.: A. Pilwert.

Schibw.; M. Bergmann.

Vee Struiteles pagasta waldischanas taps us augikatas teefas atwehlechana 20. November f. g. no magastas: 600 mehri ruds, 200 mehri meschu, eelsch dallahn no 10 puhrem, waerhahfoltajeem pret skaidru mafku vahrobiti. Klahtakas finnas katu deenu vee schihm pagasta waldischanas warr finnakt dabuht.

Struitele, 20. Oktibr 1872.

(Nr. 140.) Pag. wezzak.: G. Feldmann.
(S. W.) Pag. strihw.: Ed. Stobbe.

No Kalnamuischbas pagasta waldischanas teek finnams darrabis, la defmitneku wehlechana no kalyu un walleneeku schikras, us 2. November f. g. un pagasta wezzako, preeksch neku un to pagasta teefas vibru us 16. November f. g. nolikta; tadeht wissi tee, tam vee schihm wehlechanaam dalliba irr toby usazinati minnetas deenās, vultsten 9. no rihta, bes nefakdas atrauschanahs schē erastees.

Kalnamuischbas pag. namnā, 12. Oktibr 1872.
(Nr. 201.) Pag. wezzak.: P. Dehle.

Schibw.: A. Bergmann.

Brambergu pagasta waldischana zaur scho darras finnamu, la 16. November f. g. vultsten diwyadimittos vusdeenā schē tuhloschku mehrus magastas ruds, va masabu dallahn, waerhahfoltajeem pret skaidru nauju vahroby. Tee tuhloschku waldischanas nolikumi vee schihm pagasta waldischanas eestkattami. (Nr. 424.)

Falgryahw., 25. Oktober 1872.

(S. W.) Pagasta wezz.: J. Nosenberg.

Sluddinaschana.

Leepajas spahrkasses waldischana darras zaur scho finnamu, la us heidsamo ihpachneeku peeraschana appaftschā miunetas scheines nosagtas jeb sudduschas, la:

us angteem:

Nr. 5526, iskrustita	3. Oktober 1853.	gadda, leela 100 rubl. fudr.
" 5527 "	3.	25 "
" 5814 "	17. Mai	1856. " 100 "
" 6256 "	31.	50 "
" 6362 "	10. Juni	1858. " 50 "
" 6789 "	27. Mai	1860. " 50 "
" 6913 "	4. December	1860. " 25 "
" 8761 "	10. Juni	1868. " 100 "

us auglu-augteem:

Nr. 6854, iskrustita	12. Dezember	1844. gadda, leela 70 rubl. fudr.
" 14.856 "	29. Mai	1852. " 26 "
" 17.702 "	8. Dezember	1853. " 100 "
" 22.137 "	22. Mai	1857. " 12 "
" 23.386 "	4. Dezember	1857. " 19 " 9 sap.
" 23.502 "	7.	1857. " 100 "
" 23.612 "	9.	1857. " 100 "
" 28.971 "	12.	1861. " 20 "
" 29.909 "	6.	1862. " 100 "
" 30.044 "	10.	1862. " 100 "
" 30.454 "	18. Merz	1863. " 100 "
" 31.011 "	7. Juni	1863. " 50 "
" 33.044 "	12.	1864. " 100 "
" 33.945 "	10. Dezember	1864. " 15 "
" 36.617 "	31. Mai	1866. " 100 "
" 36.618 "	31.	1866. " 100 "
" 43.949 "	10. Junit	1870. " 100 "
" 44.350 "	3. Dezember	1870. " 20 "
" 45.546 "	28. Mai	1871. " 100 "
" 45.547 "	28.	1871. " 25 "
" 46.174 "	10. Junit	1871. " 100 "

Zaur scho us Leepajas spahrkasses wissaugstati apstiprinatu liskumu § 23 taggadejee augschā mineto scheini ihpachneeku ies ujaizinati, iabs schi spahrkassei

tschetteru mehneshu laika, rehkinahs no schihi issfluddinaschana, esneegat; jo zittadi tee wissas farwas teefas, kas teeni vee tahn scheinebm budut un teeni, kurni la ihpachneeku par wianu paufschanaa sianojschi, tiks jaunais scheines iskrustitas jeb ta schienos parakstuta summa ismalkata.

Täpat tee ihpachneeku to la paufduusku peerahditi schihs spahrkasses auglu-pavihru un kungfa (Coupons).

Rt. 2756, iskrustita 2. Juni 1842. gadda, leela 100 rubl. fudr.
" 6095 " 5. Dezember 1856. " 50 toby usazinati iabs tai augschā minnetā laika schi spahrkassei usrahdiit un farwas teefas vee tahn peerahditi; jo zittadi tays teeni, kurni wianu paufschanaa la ihpachneeku sianojschi, un kurni rohaks tays wajadigas scheines irr, jauni auglu-pavihru un kungfa iskrustiti un paufduusku jeb sagtahs var negeldigahm usflattitas.

Leepaja, 6. Oktober 1872. Leepajas spahrkasses waldischana

G. A. Gorlo. F. W. Nosenkranz. E. B. Tode.

La klasseereschana var galwas naudas mafkaschana tai 1872/73. gadda preeksch Leel-Esseres un Rengu pagasta lohzelkeem irr isdarrita, tapelz toby wissi Leel-Esseres un Rengu pagasta lohzelki ujaizinati, lat tee, kurni dohina mafka waldischanas schikras krest, lihds to 16. November f. g. ar farabom fuhsibahm un usrahdischanaam vee schihs pagasta waldischanas udohdahs; jo wehlaabs neweens wairs netaps klaushts, bei ik latram, buhs eelsch iabs nospreestas klasses jamassa.

Leel-Esseres pagasta waldischana, tai 26. Oktober 1872.

(Nr. 951.) Pag. wezz.: J. Spiegelberg.
(S. W.) Strihweris W. Perch.

Us peemekleschana to pagasta waldischana no Grendiskeem un Irlawas. Tuktuna aprink, wissi tee zaur scho toby ussautki, kas gribbetu farwas magastas parahous, la wirsti eelsch tahn peerahdigmahm grabmatahm avishmet, kaut lahdā wihse eestrihdeht — farwas cerunnas lihds tam 20. Dezember f. g., kas par to weenigu isslechschana terminu nolikis, vee Irlawas pagasta leefas peenais, ar to zeeu peerahdeschana, la veyz schi terminu ittin nefakdi eemefli wajes netils pretti remti, bei ik schynhres grabmatahm par to wenigun um rikligu parabda dokumenti eestkattita un apifirinata kluhs; to loi leek latris, kam par tam lahda dalliba, wehr! (Nr. 1077.)

Grendishu leef. nammā, 19. Oktibr. 1872.

Grendishu leef. nammā, 19. Oktibr. 1872.

Pehz tam, kad ta galwas naudas klasseerenschana preefch 1872/73. gadda notilliuk irr, teel no Meesibes pagasta waldischanas wissens vee fha pagasta vederriigem pagasta lohzeleem zaur scho finnans darribus, ta ra liste libd 11. November f. g. veelech eestlattishanas isikla stabwehs, libd tuerai deenai tem, koo dohma maja ja mafschanas klasse kriit, fawia suhdishana vee vederriigas usraugu teefas javepene, jo wehlkli neweens wairs netaps kaujhis. — Vee scho teel wehl peeminehets, ta tabs galwas naudas prettinenishanas deenas, katra mehness, 10. un 30. dahtumä nolista irr, ja tannis deenas swetdeena buhiu, tad to deenu pehz tam ta pagasta waldischana lohpä irr.

Miehites pagasta waldischana 24. Oktober 1872.
(Nr. 441.)

No Jaunmohku pagasta waldischanas toby tee ahrvagajos dshwodam Jaunmohku pagasta lohzeleem zaur scho usatizinati, fawas frohna un pagasta nodobishanas par 1872/73. gaddu un tohs galwas naudas un magashnes parohdus, kurriv preefch Tukkuma dshwodam Jaunmohku pagasta teefas stribhema Johannson ikkate laik ir esklamati, aismaksaht. Wehl toby turklaht wissas pagasta waldischanas, muishas un pilfehtas polizejas usatizinatos un lubgas, tohs wissau teefas vederriigem dshwodam Jaunmohku pagasta lohzeleem us gruniti tabs zirkulera vanebles si Tukkuma pilsteefas no 25. Juni 1871. g. Nr. 2558 un Kursemes gubernijas waldischanas veelechvaltsa no 29. Septembris fch. g. Nr. 5457, finnams daribus zaur Kursemes gubernijas avisebas no 4. Oktoberi 1872 bei galwas naudas grahmatinas usrahdischanas par aijmaksatahu frohna un pagasta nodobishanas nemas peeturreht, jo turymehk to dehi nou nefahds raktsa gaidams. Ta mafschana warra katra veeleena Tukkuma preefch Johannson notilt.

Pag. wez. M. Ambolt,
Pag. fch. C. G. Johannson.

Tukkuma semkohpibas-heedribas nabfama sanahschana iai 24. Novemberi fch. g. Tukkuma Treumann f. traiteeri, pulksten 11. 3

Jaun-Auges muishä irr allus bruhüs no Jungsheim 1873. gadda us tenti dabujanis. Klaftas finnas par tam Jaun-Augz vee muishas waldischanas. 1

Jumprawmuishä vee Baufkas toby kar-
tuveli veelech brandvihna dedmashanas vikiit. 1

Gerikmuischä, wahzisti Ramotsh, 16
werstes no Zehfheim, teel vahrohitas:
weenas uhdens mallamas 2 gaangi dsr-
-namas,
weens muhra frohgs, vee jauna alkmearu
-zella un
seimneku mahjas.

Ari turpat wart finnalt dabuhi, par weenu
viki dabujamu muishas semmes gruniti no 12
dahldeni leelu, ar ehkahn.

Smalkahs un rupjahs tweeschu klijas,
ta arri wissas sortes Ribgas plantu, dehnu
un laktu veedahva E. J. Jakobschus,
Zelgawa, latuvi eelä, sakaja bohi Nr. 16
par teen wiislehtakeem tirgeem. 3

Prettim Latweschu basnizai, leslajä eelä Nr. 139,
irr no jauna gadda 1873 tas schenktis ar 4 istabam,
1 vagrabbu veelech allus un allus novi-
dischanas un englischu kultau un malkas stalti us
renti dabujams. 2

Zelgawa. Chr. Dannischewsky-Lust.

Branntumuischas (Brennende) muishas waldischana, Kursemes gubernijas Baufkas aprikti, zaur schahdu fluddinashanu wissapri finnemu darra, ta no Jungsheim 1873 g. veelechvaltsa mahjas vahrohitas toby. Klaftas finnas warr dabuhi vee muishas waldischanas jeib Zelgawa vee baron Sacken Kannengieper eelä Nr. 10.

Mahju vahrdi.	Dabira un artuna finnue.		Pärmas.	Gammels.	Impedimente.	Rohbi.	Lihdi fohim mataks oriente no 1869. g.	Pärtschand summe or 7% no 1000.	Mataja no pub- latoedas.	Gemahschana.	Halifiume irr ar 5 % afernejame un eeljä 15. g. jadeb.
	Reupe.	Ravpe.									
1. Zelzau	50	3 33 13 34	3	3	120	22	250	60 3580	—	29 66 1546	— 2034 —
2. Brantie	30	— 15 14 21 13	—	17	67	19	180	— 2571	50	37 80 1105	50 1466 —
3. Dreeschlen	31	— 25 18 35 16	1	8	93	17	150	— 2142	85	23 —	942 85 1200 —
4. Duhmin	32	13 25 3 36 19	2	4	96	14	162	60 2322	85	24 80 1022	85 1300 —
5. Wenge	31	13 17 7 21 7	1	18	72	5	159	60 2280	—	31 66 980	— 1300 —
6. Leel Kulpse	31	17 23 23 14 5	1	2	70	22	158	40 2262	85	31 86 962	35 1300 —
7. Mass Kulpse	33	8 18 11 18 20	1	12	72	1	166	60 2380	—	33 — 980	— 1406 —

Jaleek wehrâ!

Saweeem vahdajameem andeles draugeem var finnu, ta es sawu andeles weetu vis ne-astabju, bet ta libd schim, ta ir us preefchü sawu andeles ar pehrwoju prezzebem Pehtera basnizai blakkam patutru.

Wiltum Wetterich,

blakkam Pehtera basnizai.

Kahds dseodataja dehls, kam nau espehjams seminaru apmelleht, bet koo fahrot Wahzu, Lat-
weefch un Kreewu wallodu runnahi un rafslift (rotasch dauds godus Pehterburga viisi), wehlaht
vee lahma dr. Kohlmeistera var valibgu pestabt.
Klaftatas finnas isdoht, iri lubgas zeen. Dohr-
bes mahztaigs

Dr. Ratterfeldts,

Kursemme.

Wissadas sortes bohmillas dñjas jeb
twisti, rebz daschadahm fehwohbm un numma-
reem, var maishatu zennu Baufka, leslä eelä fa-
wa pafta namma Nr. 36, vahrohda

Joseph Ferber.

Weenas mahjas

apprechik Wolguntees teek si brihwas rohtas vah-
rohitas. Virzejem jameldahs Wolguntees muishä
pee muishas waldineeka.

Zaur scho darri finnemu, ta es taggad Lee-
paja var adwokatu esmu eritteejed un talab eelch
teefas leetahm padohmu un vahrohwehchanu
dohdu.

Eg dshwoju wezza dakteri funga Johannsena
namma; ee-eeshana kreisus.

Munnas fundas isdeenas preefch pusdeenas
libd pulksten 11., rebz pusdeenas no 4. libd
pulksten 6.

Kursemes oberhofgerichts admokats,
Herrmann Konopka.

Jumprawmuishä vee Baufkas toby
frohdsineeleem finnams dar-
richts, ta taggad var scho zennu,
var no labbigas dedfinatu brand-
wihnu vahrohda:

60	grahdu	46	kav.	stohpä,
55	"	42 1/2	"	"
50	"	38 1/4	"	"
48	"	36 1/2	"	"
45	"	34 1/2	"	3

Kursemes gubernijas omishu redakzione (Zel-
gawa villi), ta arri Lukas un Besthorn f. f.
grahmatu vahdes, vee Mr. H. Löwenstein
Zelgawa, leslajä eelä Nr. 16) grahamatu sehjea
Schablowsky u. z. irr dabujams:

Kursemes kalenderis ns to gaddu 1873,

mata 15 kav.

furrä atrohdabs; Swebitu un darba deenos, sau-
tes un mehnese lebshana un no-eeshana, mehnese
starpas, tigri un t. j. pr.

Peelikums dobs no jouna: Stabtu var
Kursemes wezzem laileem. — Padwilli to kafu,
(Sarukas var semkohpibas leetahm, fesches no-
dolls). — Kabdhu wahredu var gaifa nojehschana-
nahm. — Sarakstus to billeu no virma un ohra
5 prazentu aissenejuma ar winnestehm, tuxras
nau peenestos, lai warrete winnestus kasemt, las
libd schim us tahni trittschas. — Sarakstus to
fabtas (Serien) nummuru no virma un ohra
eellschsemmes aissenejuma ar winnestehm, kuri
malkshanas veelech parabdu dedsehchanas islo-
seti, bet ismalkshanas pebz libd schim nau pe-
nesti. — Peonaklusus un vahzelius tigus. —
Moreses un peehdshanas var wissadahm prez-
zebem un leetahm no daschadahm vahrohshchanahm
un amatneekem.